

(neslužbeno pročišćeni tekst)

ZAKON O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU

(Narodne novine, broj 68/07, 88/10 i 30/14)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje način i uvjeti za pružanje usluga u turizmu.

Članak 2.

Usluge u turizmu u smislu ovoga Zakona su: pružanje usluga turističke agencije, turističkog vodiča, turističkog pratitelja, turističkog animatora, turističkog zastupnika, turističke usluge u nautičkom turizmu, turističke usluge u seljačkom gospodarstvu ili obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, turističke usluge u ostalim oblicima turističke ponude i ostale usluge koje se pružaju turistima u svezi s njihovim putovanjem i boravkom.

Članak 3.

(1) Usluge u turizmu mogu pružati: trgovačka društva, zadruge, trgovci pojedinci i obrtnici koji ispunjavaju uvjete za pružanje turističkih usluga propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, ako ovim Zakonom i posebnim propisima nije drugačije određeno.

(2) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona turističke usluge mogu pružati i javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode za potrebe područja kojim upravljaju.

(3) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona određene turističke usluge u zdravstvenom turizmu mogu pružati specijalne bolnice i lječilišta.

(4) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona određene turističke usluge mogu pružati ustanove u kulturi.

(5) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom određene turističke usluge mogu pružati udruge, škole i druge odgojno-obrazovne ustanove.

(6) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, određene turističke usluge mogu pružati fizičke osobe koje za pružanje tih usluga nisu registrirane kao obrtnici ili trgovci pojedinci.

Članak 4.

(1) Pravne i fizičke osobe iz članka 3. stavka 1. do 4. ovoga Zakona pri pružanju usluga u turizmu dužne su:

1. objaviti uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavati se tih uvjeta, sadržaja i cijena,

2. za svaku izvršenu uslugu, korisniku izdati račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje primitak uplate i čuvati kopije tih dokumenata najmanje tri godine od dana njihovog izdavanja,

3. postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka),

4. dužne su voditi knjigu žalbe na propisan način, u roku od pet dana izjavljeni prigovor dostaviti mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva te u roku od 15 dana od dana izjavljenog prigovora odgovoriti na prigovor.

(2) Ministar nadležan za turizam (u daljnjem tekstu: ministar) pravilnikom će propisati oblik, sadržaj i način vođenja knjige žalbe.

Članak 5.

(1) Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

– Turistička agencija je trgovačko društvo, trgovac pojedinac, obrtnik ili njihova organizacijska jedinica koji pružaju usluge organiziranja putovanja ili posredovanja usluga vezanih uz putovanje i boravak turista.

– Putnik je osoba koja pribavlja turističku uslugu, osoba za čiji račun i/ili u čije ime se pribavlja turistička usluga ili bilo koja osoba na koju se prenese pravo korištenja turističke usluge.

– Paket aranžman (paušalno putovanje) jest unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga što čine cjelinu, a pružaju u vremenu dužem od 24 sata ili uključuju barem jedno noćenje, te se prodaju po ukupnoj unaprijed utvrđenoj (paušalnoj) cijeni.

– Izlet jest unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a traju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje.

– Turistička cjelina (lokalitet) je područje, prostor ili objekt na kojem se nalaze ili koji sadržava prirodne, kulturne, povijesne, tradicijske i druge vrednote na kojem uslugu turističkog vođenja može pružati samo ovlašteni turistički vodič.

Članak 6.

(1) Sindikati, udruge umirovljenika, udruge planinara i slične udruge (u daljnjem tekstu: udruge) mogu radi ostvarivanja svojih ciljeva i zadataka propisanih statutom udruge organizirati putovanje (paket-aranžman i izlet) isključivo za svoje članove, s tim da paket-aranžman može trajati do dva dana uključujući najviše jedno noćenje.

(2) Udruge mogu organizirati putovanje iz stavka 1. ovoga članka samo povremeno i bez svrhe stjecanja dobiti.

(3) Promidžba i predstavljanje putovanja iz stavka 1. ovoga članka ne može se obavljati sredstvima javnog priopćavanja.

(4) Škola odnosno druga odgojno-obrazovna ustanova može za svoje učenike, odnosno polaznike organizirati izlet radi ostvarivanja nastavnih i odgojno-obrazovnih sadržaja i

postizanja svojih ciljeva i zadaća koji se organiziraju kao djelatnost škole, odnosno odgojno-obrazovne ustanove.

(5) Udruge su dužne organizaciju putovanja iz stavka 1. ovoga članka, a škole i druge odgojno-obrazovne ustanove organizaciju izleta iz stavka 4. ovoga članka, prijaviti mjesnoj nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva prema svome sjedištu, najkasnije tri dana prije početka putovanja.

(6) Udruge su obvezne za organizaciju putovanja iz stavka 1. ovoga članka, odnosno škole za organizaciju izleta koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

(7) Na putovanja koja bez svrhe stjecanja dobiti organiziraju izviđačke (skautske) udruge za svoje članove u svojim objektima ili opremi za kampiranje i amaterski športski klubovi radi odlaska na pripreme i natjecanja, ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona.

(8) Pravne osobe iz stavka 1. i 4. ovoga članka dužne su pri pružanju usluga postupati sukladno članku 4. stavku 1. točki 1. do 3. ovoga Zakona.

II. USLUGE TURISTIČKE AGENCIJE (TURISTIČKA AGENCIJA)

1. Usluge turističke agencije

Članak 7.

(1) Turistička agencija može pružati sljedeće usluge:

- organiziranje paket-aranžmana, sklapanje i provedba ugovora o paket-aranžmanu, organiziranje izleta, sklapanje i provedba ugovora o izletu,
- organiziranje kongresa,
- posredovanje u sklapanju ugovora o organiziranom putovanju (paket-aranžman i izlet),
- posredovanje ugostiteljskih usluga (prodaja i rezervacija smještaja i drugih ugostiteljskih usluga),
- posredovanje usluga prijevoza (prodaja putnih karata i rezervacija mjesta za sva prijevozna sredstva), – organiziranje prihvata i transfera putnika,
- posredovanje u pružanju usluga u posebnim oblicima turističke i ugostiteljske ponude,
- organiziranje i posredovanje u pružanju usluga turističkih vodiča, turističkih pratitelja i usluga upravljanja plovnim objektima nautičara (skipera),
- zastupanje domaćih i stranih putničkih agencija,
- davanje turističkih obavijesti i promidžbenog materijala,
- posredovanje u sklapanju ugovora o osiguranju putnika i prtljage,
- pomoć u pribavljanju putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu, isprava za lov, ribolov, ronjenje, plovidbu nautičara te drugih isprava potrebnih za organizaciju i provođenje različitih oblika turističke ponude,
- rezervacija, nabava i prodaja ulaznica za sve vrste priredbi, muzeja i dr., te prodaja robe vezane za potrebe putovanja (razne putne potrepštine, suveniri, turističke publikacije i sl.),

- organizacija i pružanje usluga u svezi s poslovanjem karticama i putničkim čekovima, te pružanje mjenjačkih usluga sukladno posebnim propisima,
- iznajmljivanje i posredovanje u iznajmljivanju vozila, letjelica i plovnih objekata,
- agencijsko-pomorske usluge za prihvat i opremu plovnih objekata u nautičkom turizmu.

(2) Usluge iz stavka 1. podstavka 1. do 9. ovoga članka može pružati samo turistička agencija, ako ovim Zakonom ili drugim propisima nije drugačije propisano.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, pravna i fizička osoba iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona može na plovnom objektu koji je kategoriziran kao plovni objekt nautičkog turizma organizirati putovanja (paket-aranžman i izlet), sklapati ugovore o istom te ih provoditi na tom plovnom objektu, bez osnivanja turističke agencije, ako je registrirana za pružanje usluga organiziranja putovanja (paket-aranžman i izlet).

(4) Ako putovanje iz stavka 3. ovoga članka uključuje obilazak turističkih cjelina (lokaliteta), za njihovo razgledavanje mora se koristiti ovlaštenog turističkog vodiča.

(5) Prodaja i rezerviranje (bukiranje) usluge iz stavka 3. ovoga članka može se obavljati na plovnom objektu, neposredno uz mjesto priveza plovnog objekta, na za to predviđenom mjestu u objektu smještaja gostiju, ili na prostoru koji može odlukom odrediti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ili lučka uprava, ili uz suglasnost korisnika prostora sukladno posebnom propisu, ili putem turističkih agencija.

(6) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, Hrvatski ferijalni i hostelski savez može, u svrhu promicanja omladinskog (mladežnog) turizma i turističke kulture mladih, u svojim poslovnim prostorima, za svoje članove i članove međunarodnih udruga omladinskog (mladežnog) turizma kojih je savez član, pružati usluge putničke agencije iz stavka 1. podstavka 1., 4., 5., 7., 10., 11. i 13. ovoga članka.

(7) Turistička agencija smije organizirati ili posredovati u pružanju usluge smještaja samo za smještajne kapacitete pružatelja ugostiteljskih usluga koji je za pružanje tih usluga ishodio rješenje nadležnog tijela.

Članak 8.

(1) Naznaka »turistička agencija« obvezno se koristi u tvrtki turističke agencije kao pobliza naznaka djelatnosti.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, umjesto naznake »turistička agencija« kao pobliza oznaka djelatnosti može se koristiti i naznaka »putnička agencija«.

(3) U tvrtki, turistička agencija može, uz naznaku kojom se obilježava ime turističke agencije, koristiti i izraze uobičajene u turističkom poslovanju, kao što su: »tours«, »travel« i sl.

(4) Ministar može pravilnikom iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona propisati posebne uvjete glede opremljenosti i osoblja turističke agencije pod kojima se turističkoj agenciji može odobriti da uz naznaku kojom se obilježava ime turističke agencije koristi i kratice uobičajene u agencijskom poslovanju »DMC« (trgovačko društvo za upravljanje destinacijom) i/ili »PCO« (profesionalni organizator kongresa).

(5) Odobrenje iz stavka 4. ovoga članka na zahtjev turističke agencije izdaje ministar.

Članak 9.

(1) Turistička agencija za pružanje usluga mora imati poslovnicu, odnosno poslovni prostor koji ispunjava uvjete glede uređenja i opremljenosti kao i osoblje prema vrsti usluga koje pruža.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, turistička agencija koja neposredno pruža usluge putniku putem interneta (internet agencija) usluge može pružati i u prostoru stambene namjene u kojemu voditelj poslovnice ima prijavljeno prebivalište.

(3) Internet agencija može, pored voditelja poslovnice, zaposliti najviše još jednu osobu.

(4) Ministar pravilnikom propisuje uvjete glede uređenja i opremljenosti poslovnice odnosno poslovnog prostora i osoblja koje prema vrsti usluga koje pružaju moraju ispunjavati turističke agencije.

2. Uvjeti za pružanje usluga turističke agencije

Članak 10.

(1) Pravna ili fizička osoba smije pružati usluge u turizmu koje su utvrđene rješenjem ureda državne uprave u županiji, odnosno upravnog tijela Grada Zagreba nadležnog za poslove turizma (u daljnjem tekstu: nadležni ured) prema sjedištu, odnosno mjestu poslovnice, odnosno poslovnog prostora ili prostora stambene namjene turističke agencije kojim se utvrđuje da ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka mora se ishoditi za svaku poslovnicu odnosno poslovni prostor ili prostor stambene namjene turističke agencije.

(3) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka nadležni ured utvrđuje rješenjem u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka upisuje se u Upisnik turističkih agencija koji vodi nadležni ured.

(5) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Troškove postupka iz stavka 3. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

(7) Odredbe ovoga Zakona odgovarajuće se primjenjuju i u slučaju promjene usluga koje pruža turistička agencija.

(8) Turistička agencija može pružati usluge koje su utvrđene rješenjem nadležnog ureda.

(9) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za turizam (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 11.

Zahtjev za izdavanje rješenja iz članka 10. stavka 3. ovoga Zakona sadrži:

1. tvrtku i sjedište turističke agencije,

2. rješenje o upisu u trgovački ili obrtni registar,
3. popis usluga koje će pružati,
4. dokaz o pravu korištenja poslovnice, odnosno poslovnog prostora ili prostora stambene namjene,
5. podatke i dokaze glede uređenja i opremljenosti poslovnice, odnosno poslovnog prostora,
6. podatke o voditelju poslovnice i dokaze o ispunjavanju uvjeta za voditelja poslovnice, odnosno o osobi koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, sukladno odredbama ovog Zakona, ako turistička agencija pruža usluge neposredno korisniku usluge,
7. dokaze o ispunjavanju uvjeta, sukladno posebnom propisu, bez kojih, prema tom propisu, Ministarstvo ili nadležni ured ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.

Članak 12.

(1) Rješenje iz članka 10. ovoga Zakona sadrži:

1. tvrtku i sjedište turističke agencije,
2. usluge turističke agencije i identifikacijski kôd turističke agencije,
3. mjesto, ulicu i kućni broj poslovnice, odnosno poslovnog prostora ili prostora stambene namjene,
4. ime i prezime, datum i mjesto rođenja te adresu voditelja poslovnice, odnosno osobe koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, ako se usluge pružaju neposredno korisniku usluge.

(2) Svaku promjenu podataka iz stavka 1. ovoga članka turistička agencija dužna je prijaviti nadležnom uredu u roku od osam dana od dana nastale promjene.

(3) O promjeni podataka iz stavka 1. ovoga članka nadležni ured donosi rješenje koje se upisuje u Upisnik iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj identifikacijskog kôda turističke agencije.

Članak 13.

Pored obveza propisanih člankom 4. ovoga Zakona, turistička agencija dužna je:

1. na ulazu u poslovnicu, odnosno poslovni prostor ili prostor stambene namjene vidno izložiti natpisnu ploču na kojoj je istaknuta tvrtka i sjedište turističke agencije,
2. na ulazu u poslovnicu, odnosno poslovni prostor vidno istaknuti radno vrijeme i pridržavati se istaknutog radnog vremena,
3. ako zastupa druge turističke agencije, izjasniti se o svojstvu u kojem nastupa i koja ovlaštenja ima,
4. u svim reklamnim i promidžbenim materijalima kao i u svim poslovnim dokumentima vidljivo naznačiti tvrtku i sjedište te identifikacijski kôd turističke agencije,

5. čuvati, kao poslovnu tajnu, sve što je saznala o putniku i bez njegovog odobrenja, osim u zakonom propisanim slučajevima, nikome ne smije priopćiti: njegovu adresu, mjesto i vrijeme putovanja, boravka, uplaćenu cijenu, kao ni imena njegovih suputnika,

6. putniku pružiti usluge utvrđene u ugovoru,

7. upoznati putnika sa sadržajem važećeg ugovora o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket aranžman,

8. ponuditi putniku osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i bolesti na putovanju, oštećenja i gubitka prtljage, dragovoljno zdravstveno osiguranje za vrijeme puta i boravka u inozemstvu, osiguranje od otkaza putovanja te osiguranje kojim se osiguravaju troškovi pomoći i povratka putnika u mjesto polazišta u slučaju nesreće i bolesti, te ga upoznati sa sadržajem.

Članak 14.

(1) Turistička agencija koja organizira putovanja (paket-aranžman i izlet) ili pruža uslugu prijevoza putnika dužna je koristiti prijevozna sredstva u kojima su putnici osigurani od posljedica nesretnog slučaja i prtljaga od gubitka i oštećenja, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani od posljedica nesretnog slučaja.

(2) Smatra se da turistička agencija ispunjava obvezu iz stavka 1. ovoga članka ukoliko ima sklopljen ugovor s osiguravateljem o osiguranju od odgovornosti koji obuhvaća rizike navedene u stavku 1. ovoga članka.

Članak 15.

Turistička agencija je dužna prijevoz putnika obavljati vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima drugih prijevoznika sukladno posebnim propisima koji uređuju prijevoz putnika.

Članak 16.

(1) Ako turistička agencija organizira putovanja (paket aranžman i izlet) obvezna je tijekom cijelog putovanja koristiti najmanje jednog turističkog pratitelja, koji ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom, za svaku grupu od 15 do 75 putnika.

(2) Za razgledavanje turističkih cjelina (lokaliteta) turistička agencija obvezna je koristiti turističkog vodiča koji je ovlašten za pružanje usluga turističkog vodiča za tu turističku cjelinu (lokalitet), odnosno osobu iz članka 26. stavka 8. ovoga Zakona.

Članak 17.

Turistička agencija obvezna je za svako putovanje koje organizira (paket-aranžman i izlet) izdati program, prospekt ili katalog (promidžbeni materijal - tiskani ili elektronički) koji treba staviti na raspolaganje putniku prije sklapanja ugovora o organiziranju putovanja, a koji ovisno o uslugama mora sadržavati obavijesti o:

– cijeni putovanja,

– odredištu (destinaciji),

- sredstvu, karakteristikama i kategoriji prijevoza,
- vrsti smještajnog objekta, njegovoj lokaciji i kategoriji te turističkoj klasifikaciji prema pravu države u kojoj se objekt nalazi,
- broju dnevnih obroka,
- planu putovanja,
- iznosu ili postotku predujma te o broju i iznosu obroka otplate ostatka cijene,
- graničnim, viznim i zdravstvenim formalnostima glede putovanja i boravka u odredištu, najmanjem broju putnika koji je potreban za organiziranje putovanja te o roku u kojem će putnik biti obaviješten o otkazivanju putovanja ako za putovanje nije prijavljen dovoljan broj putnika.

3. Jamčevina za paket-aranžman

Članak 18.

(1) Turistička agencija koja organizira putovanje dužna je za svaki paket-aranžman osigurati jamčevinu kod banke ili osiguravajućeg društva radi naknade putniku:

- plaćene cijene putovanja, ako zbog platne nemogućnosti ili stečaja turističke agencije izostanu usluge putovanja i
- troškova, koji su nastali zbog platne nemogućnosti ili stečaja putničke agencije za povratak putnika u mjesto polaska.

(2) Jamčevina može biti u obliku police osiguranja, gotovinskog pologa ili bankovnog jamstva (garancije).

(3) Turistička agencija dužna je putniku prilikom uplate iznosa za turistički paket-aranžman izdati potvrdu o osiguranju jamčevine koja mu omogućava neposredno ostvarivanje prava na naknadu iz stavka 1. ovoga članka prema banci ili osiguravajućem društvu.

4. Osiguranje od odgovornosti

Članak 19.

Turistička agencija koja organizira putovanje (paket-aranžman) dužna je s osiguravateljem sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket-aranžman.

5. Poslovnica

Članak 20.

(1) Turistička agencija koja neposredno pruža usluge putniku mora imati poslovnicu, osim u slučaju iz članka 9. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, turistička agencija može neposredno pružati usluge putniku i izvan poslovnice i to: na za to predviđenom mjestu u objektu smještaja gostiju, na prostoru koji može odlukom, sukladno članku 7. stavku 5. ovoga Zakona, odrediti

predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno lučka uprava ili na drugom prostoru uz suglasnost korisnika prostora sukladno posebnom propisu.

(3) Poslovnica mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. da prema vrsti usluga koje pruža ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 9. ovoga Zakona,

2. da je zasebna poslovna cjelina u odnosu na druge poslovne prostore u istom objektu.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. točke 2. ovoga članka, poslovnica ne mora biti zasebna poslovna cjelina ako se taj prostor nalazi u objektima namijenjenim trgovačkim i bankarskim aktivnostima, u hotelima, u sajamskim prostorijama, na kolodvorima ili terminalima za javne usluge kopnenog, pomorskog ili zračnog prijevoza i sl.

6. Voditelj poslovnice

Članak 21.

(1) Turistička agencija koja neposredno pruža usluge mora u svakoj poslovnici imati najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice, a ukoliko nema poslovnicu najmanje jednu zaposlenu osobu koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, u punom radnom vremenu.

(2) U slučaju opravdane spriječenosti (bolovanje, roditeljni dopust, prestanak radnog odnosa i sl.) voditelja poslovnice, odnosno osobe zaposlene u turističkoj agenciji sukladno stavku 1. ovoga članka, turistička agencija može privremeno, ali ne duže od 6 mjeseca u tri godine, za vršitelje tih poslova odrediti osobu koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice iz članka 22. stavka 3. točke 1. do 3. i točke 5. ovoga Zakona.

(3) Voditelj poslovnice odgovoran je za rad u poslovnici sukladno ovom Zakonu.

(4) Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka odgovorne su za rad u turističkoj agenciji kao i voditelj poslovnice.

Članak 22.

(1) U smislu ovoga Zakona voditeljem poslovnice smatra se državljanin Republike Hrvatske koji ispunjava uvjete za voditelja poslovnice propisane ovim Zakonom.

(2) Voditeljem poslovnice u smislu ovoga Zakona smatraju se i državljani država članica Europske unije i Europskog ekonomskog prostora koji ispunjavaju uvjete za voditelja poslovnice propisane ovim Zakonom.

(3) Voditelj poslovnice treba ispunjavati sljedeće uvjete:

1. da je poslovno sposoban,

2. da ima najmanje srednju stručnu spremu,

3. da aktivno zna najmanje jedan svjetski jezik i poznaje još jedan te poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za obavljanje poslova rukovoditelja poslovnice,

4. da ima položen stručni ispit za voditelja poslovnice i dvije godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima u turističkoj agenciji ili drugim odgovarajućim poslovima u turizmu,

5. da mu nije pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova voditelja poslovnice, dok ta mjera traje.

(4) Dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 3. točke 1. i 5. ovoga članka pribavlja nadležni ured po službenoj dužnosti.

(5) Strani državljani koji u Republici Hrvatskoj imaju registrirano vlastito trgovačko društvo ili obrt za pružanje usluga turističke agencije ili imaju odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj mogu obavljati poslove voditelja poslovnice uz suglasnost Ministarstva ukoliko ispunjavaju uvjete iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 23.

(1) Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se pred ispitnom komisijom koju rješenjem imenuje ministar pri odgovarajućem visokom učilištu.

(2) Stručni ispit za voditelja poslovnice polaže se prema utvrđenom ispitnom programu.

(3) Ministar pravilnikom propisuje ispitni program za stručni ispit za voditelja poslovnice.

(4) Ispitni program iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

(5) O položenom stručnom ispitu izdaje se uvjerenje.

7. Prestanak pružanja usluge turističke agencije

Članak 24.

(1) Turistička agencija prestaje pružati usluge:

1. odjavom poslovanja danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom uredu, ako je u odjavi naveden datum unatrag,

2. ako je inspeksijskim nadzorom utvrđeno da za pružanje usluga turističke agencije nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku, s danom isteka toga roka,

3. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je izdano rješenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,

4. radi utvrđene neaktivnosti turističke agencije koja je neprekidno trajala duže od jedne godine,

5. radi izricanja mjere zabrane pružanja usluga turističke agencije sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,

6. ako turistička agencija u roku od godine dana od dana pravomoćnosti rješenja ne započne pružati usluge.

(2) O prestanku pružanja usluga iz stavka 1. ovoga članka nadležni ured donosi rješenje i upisuje u Upisnik iz članka 10. stavka 4. ovoga Zakona, te ga dostavlja mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 25.

Na pružanje usluga iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona, ako se ne pružaju putem turističke agencije, i usluga iz članka 7. stavka 6. ovoga Zakona na odgovarajući način, osim u dijelu koji se tiče uvjeta i označavanja poslovnog prostora, voditelja poslovnice turističke agencije, zastupanja drugih turističkih agencija i identifikacijskog kôda turističke agencije, primjenjuju se odredbe članka 4. i članka 13. do 19. ovoga Zakona.

III. USLUGE TURISTIČKOG VODIČA, TURISTIČKOG PRATITELJA, TURISTIČKOG ANIMATORA I TURISTIČKOG ZASTUPNIKA

1. Turistički vodič

Članak 26.

(1) Turistički vodič je fizička osoba iz članka 3. stavka 6. ovoga Zakona koja pruža turistima usluge pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih ljepota i rijetkosti, kulturno-povijesnih spomenika, umjetničkih djela, etnografskih i drugih znamenitosti, povijesnih događaja, ličnosti, legendi o tim događajima i ličnostima, gospodarskih i političkih tijekova i zbivanja.

(2) Turistički vodič može osobno pružati usluge turističkog vodiča i kao obrtnik ili trgovačko društvo.

(3) U smislu ovoga Zakona turističkim vodičem smatra se državljanin Republike Hrvatske koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane ovim Zakonom.

(4) Turističkim vodičem, u smislu ovoga Zakona, smatraju se i državljanin država članica Europske unije i Europskoga ekonomskog prostora koji ispunjavaju uvjete za turističkog vodiča propisane ovim Zakonom.

(5) Turistički vodič može pružati uslugu na području turističkih cjelina (lokaliteta) i na ostalom području Republike Hrvatske koje nije određeno kao turistička cjelina (lokalitet) ako je položio opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča te posebni dio toga stručnog ispita koji se odnosi na turističke cjeline (lokalitete).

(6) Turistički vodič može polagati i samo opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča na temelju kojeg može pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske koje nije određeno kao turistička cjelina (lokalitet).

(7) Ministar pravilnikom propisuje popis turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za kulturu i zaštićena područja prirode.

(8) Ne smatra se turističkim vodičem osoba koji obavlja poslove stručnog vođenja u muzeju, galeriji, zaštićenom području prirode, na arheološkom lokalitetu i sl., gorski vodič, planinski vodič, speleološki vodič, voditelj u ronilačkom turizmu te vodič u lovu i ribolovu.

(9) Ne smatra se turističkim vodičem u smislu odredaba ovoga Zakona, strani državljanin koji prati organizirana grupna putovanja stranog organizatora koja su započela u stranoj državi i završavaju povratkom u stranoj državi ukoliko ne pruža usluge turističkog vodiča na području turističkih cjelina (lokaliteta).

Članak 27.

(1) Za pružanje usluga turističkog vodiča turistički vodič mora imati rješenje o odobrenju koje izdaje nadležni ured prema području za koje je položen stručni ispit.

(2) Rješenje o odobrenju iz stavka 1. ovoga članka izdat će se na zahtjev turističkog vodiča ako ispunjava sljedeće uvjete:

1. da ima poslovnu sposobnost,
2. da ima najmanje srednju stručnu spremu,
3. da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča,
4. da zna jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča i poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča,
5. da mu pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje.

(3) Dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. točke 1. i 5. ovoga članka pribavlja nadležni ured po službenoj dužnosti.

(4) Nadležni ured dužan je riješiti o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(5) Rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležni ured.

(6) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča nadležni ured dostavlja mjesno nadležna služba turističke inspekcije Ministarstva i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(8) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 28.

Rješenje o odobrenju iz članka 27. ovoga Zakona sadrži:

1. ime i prezime, datum i mjesto rođenja te adresu turističkog vodiča,
2. područje na kojem će pružati usluge,
3. stručnu spremu i datum kada je položio stručni ispit za turističkog vodiča,
4. jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča,
5. razdoblje u kojem pruža usluge, ako ih pruža sezonski.

Članak 29.

(1) Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom koju rješenjem imenuje ministar pri odgovarajućem visokom učilištu.

(2) Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se prema utvrđenom ispitnom programu koji se sastoji od općeg i posebnog dijela.

(3) Ministar pravilnikom propisuje ispitni program za stručni ispit za turističke vodiče, sastav ispitne komisije, kao i način polaganja ispita.

(4) Ispitni program iz stavka 2. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

(5) O položenom stručnom ispitu izdaje se uvjerenje.

Članak 30.

(1) U slučaju značajnijih izmjena propisa i drugih uvjeta koji zahtijevaju bitno drugačiji sadržaj ili način pružanja usluga turističkog vodiča ili u slučaju utvrđene potrebe obnavljanja njihovog znanja može se obaviti provjeravanje stručnog znanja turističkih vodiča.

(2) Potrebu za provjeravanjem stručnog znanja turističkih vodiča iz stavka 1. ovoga članka te način provjeravanja, kao i druga pitanja u svezi s provjeravanjem stručnog znanja turističkog vodiča odlukom utvrđuje ministar.

Članak 31.

(1) Turistički vodič mora pružati usluge turističkog vodiča u skladu s izdanim odobrenjem.

(2) Turistički vodič dužan je za pruženu uslugu izdati račun korisniku usluge ukoliko pružanje usluge ne organizira turistička agencija ili račun ne izda udruga turističkih vodiča koje je član.

Članak 32.

(1) Turistički vodič, prilikom pružanja usluga turističkog vodiča, mora nositi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča kojom se utvrđuje njegovo svojstvo.

(2) Ministar pravilnikom propisuje oblik i obrazac iskaznice turističkog vodiča te način njezinog izdavanja i uporabe.

Članak 33.

(1) Rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča prestaje važiti:

1. odjavom turističkog vodiča danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom uredu, ako je u odjavi naveden datum unatrag,

2. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je izdano odobrenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima.

(2) O prestanku važenja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka nadležni ured donosi rješenje i upisuje u Upisnik iz članka 27. stavka 5. ovoga Zakona te ga dostavlja mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 34.

(1) Istaknutim znanstvenicima i stručnjacima može se priznati svojstvo počasnog turističkog vodiča iz područja uže specijalnosti, uz ispunjavanje uvjeta propisanih člankom 27. stavkom 2. točkom 1., 4. i 5. ovoga Zakona.

(2) Počasni turistički vodič može obavljati poslove vodiča samo povremeno.

(3) Priznavanje svojstva počasnog turističkog vodiča rješenjem utvrđuje ministar.

Članak 35.

Turistička agencija i drugi korisnici usluga turističkog vodiča obvezni su za pružanje usluga turističkog vodiča koristiti osobu koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za turističkog vodiča.

Članak 36.

Udruge turističkih vodiča mogu u ime i za račun svojih članova posredovati u pružanju usluga turističkog vodiča uz obvezu izdavanja računa korisniku usluge.

2. Turistički pratitelj

Članak 37.

(1) Turistički pratitelj je fizička osoba iz članka 3. stavka 6. ovoga Zakona koja obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista te koja tijekom putovanja može, osim u turističkim cjelinama (lokalitetima), davati putnicima osnovne informacije o područjima obuhvaćenim putovanjem.

(2) U smislu ovoga Zakona turističkim pratiteljem smatra se državljanin Republike Hrvatske koji ispunjava uvjete za turističkog pratitelja propisane ovim Zakonom.

(3) Turističkim pratiteljem, u smislu ovoga Zakona, smatraju se i državljanin država članica Europske unije i Europskog ekonomskog prostora koji ispunjavaju uvjete za turističkog pratitelja propisane ovim Zakonom.

(4) Ne smatra se turističkim pratiteljem, u smislu odredaba ovoga Zakona, strani državljanin koji prati organizirana grupna putovanja stranog organizatora koja su započela u stranoj državi i završavaju povratkom u stranoj državi.

Članak 38.

(1) Za pružanje usluga turističkog pratitelja turistički pratitelj mora imati položen ispit za turističkog pratitelja.

(2) Ispitu za turističkog pratitelja mogu pristupiti osobe koje su poslovno sposobne i imaju najmanje srednju stručnu spremu.

(3) Osobe koje imaju položen stručni ispit za turističkog vodiča oslobođene su obveze polaganja ispita za turističkog pratitelja.

Članak 39.

(1) Ispit za turističkog pratitelja polaže se pred ispitnom komisijom koju može imenovati turistička agencija, strukovna udruga, Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička

komora, uz prethodnu suglasnost ministra, a prema ispitnom programu koji pravilnikom propisuje ministar.

(2) Ispitni program iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

(3) O položenom ispitu izdaje se uvjerenje.

Članak 40.

(1) Turistička agencija obvezna je za pružanje usluga turističkog pratitelja koristiti osobu koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

(2) Turistički pratitelj prilikom pružanja usluga mora imati uvjerenje o položenom ispitu kojim se utvrđuje njegovo svojstvo.

3. Turistički animator

Članak 41.

(1) Turistički animator je fizička osoba iz članka 3. stavka 6. ovoga Zakona koja osmišljava i izvodi programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na športsko-rekreativne i zabavne sadržaje.

(2) Pravna ili fizička osoba za pružanje usluga turističkog animatora može koristiti osobu koja ima poslovnu sposobnost i najmanje srednju stručnu spremu.

4. Turistički zastupnik

Članak 42.

(1) Turistički zastupnik je fizička osoba iz članka 3. stavka 6. ovoga Zakona koja u odredištima putovanja zastupa turističku agenciju koja organizira putovanja (paket-aranžman) pred davateljima usluga i klijentima.

(2) Najkasnije 15 dana prije započinjanja obavljanja poslova iz stavka 1. ovoga članka turistički zastupnik obvezan je dostaviti ugovor o turističkom zastupanju turističke agencije Ministarstvu radi upisa u Upisnik ugovora o turističkom zastupanju turističke agencije.

(3) Ugovor o turističkom zastupanju turističke agencije s turističkim zastupnikom može sklopiti turistička agencija koja organizira paket-aranžman ili druga turistička agencija na zahtjev turističke agencije koja organizira paket-aranžman.

(4) Turistička agencija koja je sklopila ugovor o turističkom zastupanju s turističkim zastupnikom dužna je pisano izvijestiti davatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama.

(5) Upisnik ugovora o turističkom zastupanju turističkih agencija vodi Ministarstvo.

(6) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 43.

Ovlaštenja i poslovi turističkog zastupnika su:

1. štiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davatelja usluga,

2. pružati obavještenja i upute putnicima kod izvršenja programa putovanja i dodatnih usluga,
3. u ime i za račun organizatora putovanja za korisnike paket aranžmana pribavljati dodatne usluge (izleti, kulturne i športske priredbe i sl.) predviđene utvrđenim programom putovanja, a prema dobivenim ovlaštenjima,
4. obavljati i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

IV. TURISTIČKE USLUGE U NAUTIČKOM TURIZMU

Članak 44.

Nautički turizam je plovidba i boravak turista nautičara na plovnim objektima (jahta, brodica i brod, za osobne potrebe ili gospodarsku djelatnosti, i sl.), kao i boravak u lukama nautičkog turizma radi odmora i rekreacije.

Članak 45.

(1) Usluge u nautičkom turizmu su:

1. iznajmljivanje veza u lukama nautičkog turizma za smještaj plovnih objekata i turista-nautičara koji borave na njima,
2. iznajmljivanje plovnih objekata s posadom ili bez posade, s pružanjem ili bez pružanja usluge smještaja, radi odmora, rekreacije i krstarenja turista nautičara (charter, cruising i sl.),
3. usluge upravljanja plovnim objektom turista nautičara,
4. prihvat, čuvanje i održavanje plovnih objekata na vezu u moru i suhom vezu,
5. usluge opskrbe turista nautičara (vodom, gorivom, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.),
6. uređenje i pripremanje plovnih objekata,
7. davanje različitih informacija turistima nautičarima (vremenska prognoza, nautički vodiči i sl.),
8. druge usluge za potrebe nautičkog turizma.

(2) Ministar može pravilnikom propisati minimalne uvjete za pružanje pojedinih usluga iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 46.

(1) Turističke usluge u nautičkom turizmu pružaju se, poglavito, u lukama nautičkog turizma i na plovnim objektima nautičkog turizma.

(2) Luke i plovnih objekti nautičkog turizma razvrstavaju se u vrste, a pojedine vrste se kategoriziraju.

(3) Luka i plovnih objekti nautičkog turizma moraju ispunjavati propisane uvjete za pojedinu vrstu i kategoriju ukoliko se kategoriziraju.

(4) Ministar pravilnikom propisuje vrste i kategorije luka i plovnih objekata nautičkog turizma, minimalne uvjete koje moraju ispunjavati luke nautičkog turizma te kategorije i način kategorizacije luka i plovnih objekata nautičkog turizma.

Članak 47.

(1) Pravna ili fizička osoba iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona smije pružati turističke usluge u nautičkom turizmu ako ishodi rješenje da su ispunjeni uvjeti za pružanje tih usluga propisani ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te uvjeti propisani drugim propisima bez kojih se prema tim propisima ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.

(2) Ministarstvo, na zahtjev pravne ili fizičke osobe utvrđuje rješenjem ispunjavanje minimalnih uvjeta i uvjeta za kategoriju za luke nautičkog turizma koje se kategoriziraju.

(3) Nadležni ured prema mjestu sjedišta luke nautičkog turizma, na zahtjev pravne ili fizičke osobe, rješenjem utvrđuje ispunjavanje minimalnih uvjeta za luke nautičkog turizma koje se ne kategoriziraju.

(4) Nadležna tijela iz stavka 2. i 3. ne mogu izdati rješenje iz stavka 1. ovoga članka pravnoj ili fizičkoj osobi koja nema koncesiju za korištenje luke nautičkog turizma.

(5) Nadležni ured prema mjestu upisa plovnog objekta, na zahtjev pravne ili fizičke osobe, utvrđuje rješenjem ispunjavanje uvjeta za vrstu, odnosno vrstu i kategoriju plovnih objekata.

(6) Rješenja iz stavka 2., 3. i 5. ovoga članka dostavljaju se mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(7) Rješenje iz stavka 2. i 3. ovoga članka upisuje se u upisnik luka nautičkog turizma koji vodi Ministarstvo, odnosno nadležni ured, a rješenje iz stavka 5. ovoga članka u Upisnik plovnih objekata nadležni ured.

(8) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 7. ovoga članka.

(9) Troškove postupka iz stavka 2., 3. i 5. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

(10) Protiv rješenja iz stavka 3. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(11) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.

(12) Iznimno, bez rješenja iz stavka 1. ovoga članka, turističke usluge iznajmljivanja plovila i pružanja usluge smještaja mogu pružati pravne i fizičke osobe, ako ispunjavaju uvjete sukladno posebnom propisu iz nadležnosti ministarstva nadležnog za pomorstvo, koji uređuje uvjete za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja plovila sa ili bez posade i pružanje usluge smještaja gostiju na plovilu.

Članak 48.

(1) Rješenje iz članka 47. stavka 2. i 3. ovoga Zakona prestaje važiti:

1. odjavom poslovanja danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom uredu, ako je u odjavi naveden datum unatrag,

2. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da za pružanje turističkih usluga u nautičkom turizmu nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku, s danom isteka toga roka,

3. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je izdano odobrenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,

4. radi utvrđene neaktivnosti pružatelja usluge koja je neprekidno trajala duže od jedne godine,

5. ako pružatelj usluge u roku od godine dana od dana konačnosti rješenja ne započne pružati usluge

6. prestankom koncesije za korištenje luke nautičkog turizma.

(2) Rješenje iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona prestaje važiti iz razloga propisanih stavkom 1. točkom 1. do 5. ovoga članka.

(3) O prestanku važenja rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka Ministarstvo odnosno nadležni ured donosi rješenje i dostavlja ga mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka koje donosi nadležni ured može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka koje donosi Ministarstvo nije dopuštena žalba, već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.

V. TURISTIČKE USLUGE U SELJAČKOM GOSPODARSTVU ILI OBITELJSKOM POLJOPRIVREDNOM GOSPODARSTVU

Članak 49.

(1) Turističke usluge radi odmora i rekreacije turista mogu se pružati na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu upisanom u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i u šumama šumoposjednika upisanih u Upisnik šumoposjednika sukladno propisima iz nadležnosti ministarstva nadležnog za poljoprivredu, odnosno šumarstvo (u daljnjem tekstu: seljačko gospodarstvo).

(2) Turističke usluge iz stavka 1. ovoga članka su poljoprivredne, šumarske, športsko-rekreativne, edukativne i slične aktivnosti koje su vezane uz seljačko gospodarstvo (sudjelovanje u poljoprivrednim aktivnostima kao što su berba voća i povrća, ubiranje ljetine i sl., lov i ribolov, vožnja kočijom, čamcem, biciklom, jahanje, pješačenje i slične aktivnosti kao i iznajmljivanje sredstava, pribora i opreme za te aktivnosti, provođenje programa kreativnih i edukativnih radionica vezanih za poljoprivredu, tradicijske obrte i sl., prezentacija poljoprivrednoga gospodarstva te prirodnih i kulturnih vrijednosti u okviru istog, posjete registriranim privatnim etnozbirdama i sl.).

(3) Na seljačkom gospodarstvu se za goste koji koriste usluge smještaja, sukladno zakonu kojim je uređeno pružanje tih usluga, mogu pružati usluge organiziranja izleta uz, na odgovarajući način, ispunjavanje uvjeta iz članka 14. do 17. ovoga Zakona.

(4) Turističke usluge iz stavka 2. ovoga članka mogu se pružati za najviše 80 turista istodobno, a turističke usluge iz stavka 3. ovoga članka za najviše 50 turista istodobno.

(5) Na pružanje usluga iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe članka 4. stavka 1. točke 1. do 3. ovoga Zakona.

(6) Ministar može za usluge iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisati minimalne uvjete za njihovo pružanje.

Članak 50.

(1) Za pružanje turističkih usluga iz članka 49. ovoga Zakona, nositelj ili član obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva, odnosno šumoposjednik dužan je ishoditi rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga na seljačkom gospodarstvu od nadležnog ureda prema mjestu pružanja usluga.

(2) Rješenje o odobrenju iz stavka 1. ovoga članka izdat će se na zahtjev nositelja ili člana obiteljskoga poljoprivrednoga gospodarstva ili šumoposjednika, uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

1. da je obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva, odnosno Upisnik šumoposjednika,

2. da podnositelj zahtjeva ima pravo korištenja objekta i/ili zemljišta na kojem će pružati turističke usluge iz članka 49. stavka 2. ovoga članka,

3. da su ispunjeni uvjeti za pružanje turističkih usluga propisani ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona ili drugim propisom.

(3) Nadležni ured iz stavka 1. ovoga članka dužan je riješiti o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo koje je ishodilo rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu sukladno Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti može, uz prethodnu obavijest mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva, pružati usluge iz članka 49. ovoga Zakona uz ispunjavanje uvjeta iz stavka 2. točke 3. ovoga članka.

(5) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 51.

(1) Rješenje o odobrenju iz članka 50. ovoga Zakona sadrži:

1. ime i prezime, datum i mjesto rođenja te adresu podnositelja zahtjeva,

2. osobni identifikacijski broj poljoprivrednoga gospodarstva,

3. vrste turističkih usluga koje će se pružati i prema potrebi sredstvo i mjesto pružanja usluge,

4. naznaku pruža li se usluga tijekom cijele godine ili samo sezonski.

(2) Nadležni ured iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona dostavit će rješenje iz stavka 1. ovoga članka mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva i nadležnoj ispostavi područnog ureda Porezne uprave.

Članak 52. (brisan)

Pri pružanju turističkih usluga članu seljačkoga gospodarstva koji je ishodio rješenje o odobrenju iz članka 50. ovoga Zakona mogu pomagati članovi njegovog domaćinstva.

Članak 53.

(1) Rješenje o odobrenju iz članka 50. ovoga Zakona prestaje važiti:

1. odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom uredu iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona, ako je u odjavi naveden datum unatrag,
2. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da za pružanje turističkih usluga iz članka 49. nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku, s danom isteka toga roka,
3. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da je izdano odobrenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,
4. ako se turističke usluge u seljačkom gospodarstvu ne počnu pružati u roku od godine dana od dana konačnosti rješenja o odobrenju.

(2) O prestanku važenja odobrenja iz stavka 1. ovoga članka, nadležni ured iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona donosi rješenje te ga dostavlja mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva i nadležnoj ispostavi Područnog ureda porezne uprave.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

VI. TURISTIČKE USLUGE U OSTALIM OBLICIMA TURISTIČKE PONUDE

Članak 54.

(1) Turističke usluge mogu se pružati i u posebnim oblicima turističke ponude: seoskom, zdravstvenom, kulturnom, wellness, kongresnom, za mlade, pustolovnom, lovnom, športskom, golf-turizmu, športskom ili rekreacijskom ribolovu na moru, ronilačkom turizmu, športskom ribolovu na slatkim vodama kao dodatna djelatnost u uzgoju morskih i slatkovodnih riba, rakova i školjaka i dr., a mogu ih pružati pravne ili fizičke osobe iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Ministar može pravilnikom propisati, uz suglasnost ministra nadležnog za područja obuhvaćena pojedinim oblikom turističke ponude, minimalne uvjete za izvođenje pojedinih turističkih usluga iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Za pružanje turističkih usluga iz stavka 1. ovoga članka pravna ili fizička osoba dužna je ishoditi rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga nadležnog ureda prema mjestu pružanja usluga.

(4) Na izdavanje, sadržaj i prestanak važenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 11., 12. i 24. ovoga Zakona.

(5) Za pojedine posebne oblike turističke ponude, a ovisno o interesu Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske ili Ministarstvo može donijeti posebne programe.

VII. OSTALE TURISTIČKE USLUGE

Članak 55.

(1) Ostale turističke usluge, u smislu ovoga Zakona, su iznajmljivanje pribora i opreme za šport i rekreaciju, kao što su sandoline, daske za jedrenje, bicikli na vodi, suncobrani, ležaljke i sl., a mogu ih pružati pravne ili fizičke osobe iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Pravna ili fizička osoba koja pruža usluge iz stavka 1. ovoga članka dužna je korisnike usluga osigurati od posljedica nesretnog slučaja.

(3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom propisuje uvjete i mjesta za pružanje usluga iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Za pružanje turističkih usluga iz stavka 1. ovoga članka pravna ili fizička osoba dužna je ishoditi rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga nadležnog ureda prema mjestu pružanja usluga.

(5) Na izdavanje, sadržaj i prestanak važenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 11., 12. i 24. ovoga Zakona.

VIII. TURISTIČKE USLUGE KOJE UKLJUČUJU ŠPORTSKO-REKREATIVNE ILI PUSTOLOVNE AKTIVNOSTI

Članak 56.

(1) Turističke usluge koje uključuju športsko-rekreativne ili pustolovne aktivnosti (skijanje, ronjenje, jedrenje, jahanje, gorsko-planinsko vođenje, splavarenje, uključujući i rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima, padobransko jedrenje /paragliding/, skakanje s užetom /bungee-jumping/ i sl.) pružaju se pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i drugim propisima i uz uvjet da ih pružaju stručno osposobljene osobe (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.).

(2) Prije započinjanja pružanja usluge iz stavka 1. ovoga članka, pružatelj usluge je obvezan istaknutom informacijom u pisanom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge.

(3) Za pružanje usluga iz stavka 1. ovoga članka pružatelj usluge obvezan je osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja.

(4) Osobama mlađim od 18 godina usluge iz stavka 1. ovoga članka mogu se pružati samo uz pisanu suglasnost roditelja, odnosno skrbnika.

(5) Pružatelj usluga iz stavka 1. ovoga članka može odbiti pružanje usluga osobi mlađoj od 18 godina bez obzira na suglasnost roditelja odnosno skrbnika.

(6) Ministar može pravilnikom propisati, uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje i/ili šport, uvjete za pružanje turističke usluge iz stavka 1. ovoga članka, tehničke uvjete sredstava kojima se pružaju te usluge te način i program stručnog osposobljavanja osoba iz stavka 1. ovoga članka koji nisu regulirani posebnim propisom.

IX. NADZOR

Članak 57.

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba provode nadležni turistički inspektori (u daljnjem tekstu: turistički inspektor) i drugi inspektori, svaki u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

Članak 58.

(1) U provedbi inspeksijskog nadzora u području pružanja usluga u turizmu turistički inspektor će usmenim rješenjem u zapisniku, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, a najkraće na rok od 30 dana od dana izricanja usmenog rješenja, zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi daljnje pružanje usluga u turizmu:

– ako se pružaju bez upisa u propisani registar, odnosno upisnik ili bez odobrenja,

– ako se pružaju bez rješenja kojim je utvrđeno da prostor, uređaji i oprema udovoljavaju propisanim uvjetima.

(2) Kada osoba iz stavka 1. ovoga članka nije nazočna inspeksijskom nadzoru, turistički inspektor će usmeno rješenje o zabrani daljnjeg pružanja usluga u turizmu donijeti i bez prethodnog izjašnjavanja iste, a u nazočnosti zatečenih sudionika.

(3) Usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad kojom se pružaju usluge u turizmu, najkasnije u roku od 24 sata od izricanja usmenog rješenja ili na drugi pogodan način, neovisno o nazočnosti osobe iz stavka 1. ovoga članka.

(4) U slučaju izvršenja usmenog rješenja pečaćenjem, pravna ili fizička osoba dužna je osigurati iznošenje pokvarljivih namirnica te poduzeti i osigurati sve sigurnosne i druge mjere kako ne bi došlo do bilo kakve štete. U slučaju da pravna ili fizička osoba propusti poduzeti navedene mjere, odgovorna je za nastanak bilo kakve štete.

(5) Iznimno, mjera zabrane pružanja usluga u turizmu iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, odnosno zapečaćene prostorije, postrojenja, uređaji i druga oprema za rad će se otpečatiti i prije isteka roka od 30 dana, ukoliko se nadležnom inspektorstu dostavi dokaz o otklanjanju utvrđenih nedostataka i dokaz o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna u korist državnog proračuna.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka, turistički inspektor obustavit će upravni postupak.

(7) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka inspektor je dužan u pisanom obliku otpremiti stranki u roku od osam dana od dana izricanja zabrane usmenim rješenjem, osim u slučaju iz stavka 6. ovoga članka. Žalba se može izjaviti samo na pisani otpravak rješenja.

(8) Žalba protiv rješenja ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 59.

(1) Ako poslovni prostor, uređaji ili oprema u kojem ili kojima se pružaju turističke usluge ne udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i drugim propisima, turistički inspektor naredit će otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti, određujući rok u kojem se ti nedostaci i nepravilnosti moraju otkloniti, ako ih je moguće otkloniti.

(2) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stavka 1. ovoga Zakona ne budu otklonjeni u određenom roku, turistički inspektor zabranit će pružanje turističkih usluga u prostoru u kojem su utvrđeni nedostaci i nepravilnosti dok se ti nedostaci i nepravilnosti ne otklone.

(3) Ako turistička agencija pruža usluge za koje ne ispunjava propisane uvjete ili pruža usluge koje nisu obuhvaćene rješenjem nadležnog tijela, turistički inspektor zabranit će turističkoj agenciji pružanje tih usluga.

Članak 60.

(1) Ako turistička agencija koja organizira putovanje (paket-aranžman i izlet) ili pruža uslugu prijevoza putnika ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici osigurani od posljedica nesretnog slučaja i prtljaga od gubitka i oštećenja, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani od posljedica nesretnog slučaja, turistički inspektor izreći će zabranu pružanja tih usluga turističkoj agenciji.

(2) Iznimno se mjera iz stavka 1. ovoga članka neće primijeniti ako turistička agencija ima sklopljen ugovor s osiguravateljem o odgovornosti od obavljanja djelatnosti za navedene rizike.

(3) Ako sredstva, oprema i uređaji kojima se pružaju turističke usluge ne udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom, turistički inspektor izreći će zabranu korištenja navedenih sredstava, opreme i uređaja za pružanje tih usluga.

X. KAZNENE ODREDBE

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. pruža turističke usluge za potrebe zaštićenog područja prirode kojim upravlja, a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, ili pruža usluge koje nisu za potrebe toga područja (članak 3. stavak 2.),

2. pruža turističke usluge u zdravstvenom turizmu a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 3. stavak 3.),

3. pruža turističke usluge a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 3. stavak 4.),

4. pruža usluge protivno članku 7. stavku 6. ovoga Zakona ili pruža usluge koje nisu obuhvaćene tim člankom,

5. pruža usluge turističke agencije iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona suprotno izdanom rješenju nadležnog ureda (članak 10. stavci 1. i 8.),

6. pruža usluge u nautičkom turizmu suprotno izdanom rješenju nadležnog ureda (članak 47. stavak 1.),

7. pruža usluge u ostalim oblicima turističke ponude suprotno izdanom rješenju nadležnog ureda i/ili bez ispunjavanja propisanih minimalnih uvjeta (članak 54. stavci 2. i 3.).

(2) Novčanom kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se pravna osoba koja pruža usluge u turizmu, a nema pravo pružati te usluge u smislu članka 3. ovoga Zakona.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu odgovornoj osobi u pravnoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 3.000,00 kuna.

(6) Za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka, turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu fizičkoj osobi, pravnoj osobi i odgovornoj osobi u pravnoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 3.000,00 kuna.

Članak 62.

(1) Novčanom kaznom od 8.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. organizira putovanje (paket-aranžman i izlet) za osobe koje nisu njezini članovi ili ga ne organizira samo povremeno i bez svrhe stjecanja dobiti ili paket aranžman organizira u trajanju dužem od dva dana, odnosno uključujući više od jednoga noćenja ili za promidžbu i predstavljanje putovanja ne koristi sredstva obavješćivanja sukladno članku 6. stavku 3. ovoga Zakona, ili ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani, ili organizaciju putovanja ne prijavi mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva prema sjedištu udruge najkasnije tri dana prije početka putovanja, ili ne postupa sukladno članku 4. stavku 1. točki 1. i 2. ovoga Zakona (članak 6.),

2. organizira izlet za svoje učenike, odnosno polaznike protivno članku 6. stavku 4. ovoga Zakona ili ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani ili organizaciju putovanja ne prijavi mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva prema sjedištu udruge najkasnije tri dana prije početka putovanja, ili ne postupa sukladno članku 4. stavku 1. točki 1. i 2. ovoga Zakona (članak 6.),

3. naznaku »turistička agencija« ne koristi sukladno članku 8. ovoga Zakona,

4. pruža usluge a da nisu ispunjeni uvjeti glede uređenja i opremljenosti poslovnice, odnosno poslovnog prostora i osoblja putničke agencije, odnosno neposredno pruža usluge putniku a nema poslovnicu, osim u slučaju iz članka 9. stavka 1. i članka 20. stavka 2. ovoga Zakona (članak 9. stavak 1. i članak 20. stavci 1. i 2.),

5. svaku promjenu podataka iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona ne prijavi nadležnom uredu u roku od osam dana od dana nastale promjene (članak 12. stavak 2.),

6. organizira putovanje (paket-aranžman ili izlet) ili pruža uslugu prijevoza putnika, a ne koristi prijevozna sredstva u kojima su putnici osigurani od posljedica nesretnog slučaja i prtljaga od gubitka i oštećenja, kao i ugostiteljske objekte u kojima su korisnici usluga osigurani od posljedica nesretnog slučaja (članak 14.),

7. prijevoz putnika ne obavlja vlastitim prijevoznim sredstvima ili prijevoznim sredstvima u vlasništvu drugih prijevoznika sukladno posebnim propisima (članak 15.),

8. ne osigura jamčevinu za svaki turistički paket-aranžman kod banke ili osiguravajućeg društva ili ako prilikom uplate iznosa za paket-aranžman putniku ne izda potvrdu o osiguranju jamčevine, koja mu omogućava neposredno ostvarenje prava za nadoknadu štete zbog nastalih troškova iz članka 18. stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga Zakona prema banci ili osiguravajućem društvu (članak 18. stavak 1. i 3.),

9. ne sklopi s osiguravateljem ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket-aranžman (članak 19.),

10. ne pruža usluge na način propisan člankom 25. ovoga Zakon, osim glede postupanja sukladno članku 4. stavku 1. točki 3. (članak 25.),

11. posreduje u pružanju usluga turističkog vodiča turističkim vodičima koji nisu članovi udruge, ili ne izda račun korisniku usluge (članak 36.),

12. turističke usluge koje uključuju športsko-rekreativne ili pustolovne aktivnosti (skijanje, ronjenje, jedrenje, jahanje, gorsko-planinsko vođenje, splavarenje, uključujući i rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima, padobransko jedrenje /paragliding/, skakanje s užetom /bungee-jumping/ i sl.) ne pruža sukladno odredbama članka 56. ovoga Zakona, ili ih pruža bez ispunjavanja propisanih uvjeta (članak 56.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. točke 3. do 10. i 12. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 8.000,00 do 15.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. točke 3. do 9. i 12. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovnice, odnosno osoba iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. točke 7. ovoga članka, uz novčanu kaznu može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja prijevoznih sredstava kojima je prekršaj izvršen.

(6) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može kazniti pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 kuna.

(7) Za prekršaje iz stavka 1. točke 3. do 9. i 12. ovoga članka turistički inspektor može kazniti voditelja poslovnice, odnosno osobu iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 2.500,00 kuna.

(8) Za prekršaje iz stavka 1. točke 3. do 10. i 12. ovoga članka, turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu fizičkoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 2.500,00 kuna.

Članak 63.

(1) Novčanom kaznom od 6.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne objavi uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i ne pridržava se tih uvjeta, sadržaja i cijena (članak 4. stavak 1. točka 1.),
2. za svaku izvršenu uslugu korisniku ne izda račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje primitak uplate ili ne čuva kopije tih dokumenata najmanje tri godine od dana njihovog izdavanja (članak 4. stavak 1. točka 2.),
3. ne vodi knjigu žalbe ili je ne vodi u propisanom obliku, sadržaju i na propisani način ili u roku od pet dana izjavljen prigovor ne dostavi mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva te u roku od 15 dana od dana izjavljenog prigovora ne odgovori na prigovor (članak 4. stavak 1. točka 4.),
4. na ulazu u poslovnicu, odnosno poslovni prostor ili prostor stambene namjene vidno ne izloži natpisnu ploču na kojoj je istaknuta tvrtka i sjedište turističke agencije (članak 13. točka 1.),
5. na ulazu u poslovnicu, odnosno poslovni prostor vidno ne istakne radno vrijeme ili se ne pridržava istaknutog radnog vremena (članak 13. točka 2.),
6. se ne izjasni na zahtjev korisnika usluga o svojstvu u kojem nastupa i koja ovlaštenja ima, ako zastupa druge turističke agencije (članak 13. točka 3.),
7. u svim reklamnim i promidžbenim materijalima, kao i svim poslovnim dokumentima vidljivo ne naznači tvrtku i sjedište te identifikacijski kôd turističke agencije (članak 13. točka 4.),
8. ne čuva, kao poslovnu tajnu, sve što je saznala o putniku sukladno odredbi članka 13. točke 5. ovoga Zakona (članak 13. točka 5.),
9. putniku ne pruži usluge utvrđene u ugovoru (članak 13. točka 6.),
10. ne upozna putnika sa sadržajem važećeg ugovora o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem ili neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket-aranžman (članak 13. točka 7.),
11. putniku ne ponudi osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i bolesti na putovanju, oštećenja i gubitka prtljage, dragovoljno zdravstveno osiguranje za vrijeme puta i boravka u inozemstvu, osiguranje otkaza putovanja te osiguranje kojim se osiguravaju troškovi pomoći i povratka putnika u mjesto polazišta i posebno osiguranje od ozljeda, bolesti, smrti i gubitka prtljage tijekom putovanja i boravka (članak 13. točka 8.),
12. za svako putovanje koje organizira (paket-aranžman i izlet) ne izda program, prospekt ili katalog (promidžbeni materijal), odnosno ne stavi ga na raspolaganje putniku prije sklapanja ugovora o organiziranju putovanja sukladno članku 17. ovoga Zakona (članak 17.),
13. neposredno pruža usluge a u svakoj poslovnici nema najmanje jednog zaposlenog voditelja poslovnice, a ukoliko nema poslovnicu najmanje jednu zaposlenu osobu koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice, u punom radnom vremenu, te u slučajevima iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona duže od 6 mjeseci u tri godine za vršitelja poslova voditelja poslovnice koristi osobu bez stručnog ispita za voditelja poslovnice (članka 21. stavak 1. i 2.),
14. pruža turističke usluge u luci nautičkog turizma ili plovnom objektu nautičkog turizma koji ne ispunjavaju propisane uvjete (članak 46. stavak 3.),

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2.500,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 6.000,00 do 15.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. točke 1. do 12. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovnice odnosno osoba iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice novčanom kaznom od 2.500,00 do 10.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može kazniti fizičku osobu, pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.

(6) Za prekršaje iz stavka 1. točke 1. do 12. ovoga članka turistički inspektor može kazniti voditelja poslovnice odnosno osobu iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.

(7) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može kazniti fizičku osobu na mjestu izvršenja prekršaja, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.

Članak 64.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 35.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. organizira putovanje (paket-aranžman i izlet) koje uključuje obilazak turističkih cjelina (lokaliteta) a za njihovo razgledavanje ne koristi ovlaštenog turističkog vodiča ili ako prodaje i/ili rezervira (bukira) usluge iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona protivno članku 7. stavku 5. ovoga Zakona (članak 7. stavak 4. i 5.),

2. organizira ili posreduje u usluzi smještaja za smještajne kapacitete pružatelja ugostiteljskih usluga koji za pružanje tih usluga nije ishodio rješenje nadležnog tijela (članak 7. stavak 7.),

3. organizira putovanja (paket aranžman i izlet), a da tijekom cijelog putovanja ne koristi najmanje jednog turističkog pratitelja koji ispunjava propisane uvjete, za svaku grupu od 15 do 75 putnika, ili ako za razgledavanje turističkih cjelina (lokaliteta) ne koristi usluge turističkog vodiča koji je ovlašten za pružanje usluga turističkog vodiča u toj turističkoj cjelini (lokalitetu), odnosno osobe iz članka 26. stavka 3. ovoga Zakona (članak 16.),

4. za pružanje usluga turističkog vodiča koristi osobu koja ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za turističkog vodiča (članak 35.),

5. za pružanje usluga turističkog pratitelja koristi osobu koja ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom za turističkog pratitelja (članak 40. stavak 1.),

6. za pružanje usluga turističkog animatora koristi osobu koja nema poslovnu sposobnost i najmanje srednju stručnu spremu (članak 41. stavak 2.)

7. pisano ne izvijesti davatelja usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama (članak 42. stavak 4.),

8. pruža ostale turističke usluge iz članka 55. stavka 1. ovoga Zakona bez da je osigurala korisnike tih usluga od posljedica nesretnog slučaja ili ih pruža suprotno izdanom rješenju nadležnog ureda (članak 55. stavci 2. i 4.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. točke 2. do 8. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslovnice, odnosno osoba iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može kazniti fizičku osobu, pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 kuna.

(6) Za prekršaje iz stavka 1. točke 2. do 8. ovoga članka turistički inspektor može kazniti voditelja poslovnice, odnosno osobu iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 kuna.

Članak 65.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

1. pruža usluge turističkog vodiča koje nisu u skladu s izdanim odobrenjem, ili ne izda račun sukladno članku 31. stavku 2. ovoga Zakona (članak 31. stavci 1. i 2.),

2. ne pruža usluge počasnog turističkog vodiča samo povremeno (članak 34. stavak 2.),

3. prije započinjanja obavljanja poslova turističkog zastupnika ne dostavi Ministarstvu ugovor o zastupanju turističke agencije radi upisa u Upisnik ugovora o turističkom zastupanju (članak 42. stavak 2.),

4. pruža usluge u turizmu iz članka 49. ovoga Zakona suprotno izdanom rješenju o odobrenju nadležnog ureda ili ih pruža suprotno propisanim uvjetima iz članka 50. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona ili ako ih pruža bez prethodne obavijesti mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva ili bez ispunjavanja uvjeta iz članka 50. stavka 4. ovoga Zakona (članak 49. stavci 1. do 5. i članak 50. stavak 2. točka 3. i stavak 4.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka uz izrečenu novčanu kaznu oduzet će se i imovinska korist pribavljena prekršajem.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, turistički inspektor može kazniti fizičku osobu iz stavka 1. ovoga članka na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna.

Članak 66.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

1. prilikom pružanja usluga turističkog vodiča ne nosi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča kojom se utvrđuje njegovo svojstvo (članak 32. stavak 1.),

2. prilikom pružanja usluga turističkog pratitelja nema uvjerenje o položenom ispitu za turističkog pratitelja (članak 40. stavak 2.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može kazniti fizičku osobu iz stavka 1. ovoga članka na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 200,00 kuna.

Članak 67.

(1) Za prekršaje utvrđene člankom 61. do 64. ovoga Zakona počinjene drugi put u roku od dvije godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se pravnoj ili fizičkoj osobi i zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u trajanju od tri mjeseca do godine dana.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, zabrana pružanja usluga za turističku agenciju koja ima više poslovnih prostora, odnosno poslovnica izreći će se zabrana pružanja usluga samo u poslovnom prostoru, odnosno poslovnici u kojoj su prekršaji izvršeni.

(3) Pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka izreći će se zabrana pružanja usluga voditelju poslovnice odnosno osobi iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona koja ispunjava uvjete za voditelja poslovnice u trajanju od jednog do šest mjeseci.

Članak 68.

Za prekršaje utvrđene člankom 65. ovoga Zakona počinjene drugi put u roku od dvije godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se fizičkoj osobi i zaštitna mjera zabrane pružanja turističkih usluga u trajanju od šest mjeseci do godine dana.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 69.

(1) Turističke agencije koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pružaju usluge nastavljaju s radom, ali su obvezne u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona, osim glede uvjeta radnog staža zaposlenih voditelja poslovnice.

(2) Turističkim agencijama iz stavka 1. ovoga članka koje ne usklade svoje poslovanje sukladno stavku 1. ovoga članka nadležni ured rješenjem će utvrditi prestanak važenja izdanog rješenja o pružanju usluga turističke agencije.

Članak 70.

(1) Fizičke osobe (građani) koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pružaju turističke usluge u nautičkom turizmu iz članka 2. stavka 1. Pravilnika o turističkim uslugama u nautičkom turizmu koje može pružati građanin (»Narodne novine«, br. 109/96.) i turističke usluge iz članka 64. Zakona o turističkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 8/96., 19/96., 76/98. i 76/99.) dužne su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Fizičkoj osobi (građaninu) koja ne uskladi svoje poslovanje sukladno stavku 1. ovoga članka nadležni ured rješenjem će utvrditi prestanak važenja izdanog rješenja o odobrenju za pružanje usluga.

Članak 71.

(1) Sa stručnim ispitom za voditelja poslovnice iz članka 23. ovoga Zakona izjednačava se stručni ispit za voditelja poslovnice položen sukladno odredbama Zakona o turističkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 8/96., 19/96., 76/98. i 76/99.) i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

(2) Do donošenja propisa iz članka 23. stavka 3. ovoga Zakona stručni ispit za voditelja poslovnice polagat će se po dosadašnjim propisima.

Članak 72.

Fizičke osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona ishodile odobrenje za pružanje usluga turističkog vodiča sukladno odredbama Zakona o turističkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 8/96., 19/96., 76/98. i 76/99.) nastavljaju s pružanjem usluga turističkog vodiča.

Članak 73.

(1) Sa stručnim ispitom za turističkog vodiča iz članka 29. ovoga Zakona izjednačava se stručni ispit za turističkog vodiča položen sukladno odredbama Zakona o turističkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 8/96., 19/96., 76/98. i 76/99.) i propisima donesenim na temelju toga Zakona.

(2) Do donošenja propisa iz članka 29. stavka 3. ovoga Zakona stručni ispit za turističkog vodiča polagat će se po dosadašnjim propisima.

Članak 74.

(1) Fizičke osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona ishodile uvjerenje putničke agencije o položenom ispitu za turističkog pratitelja sukladno odredbama Zakona o turističkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 8/96., 19/96., 76/98. i 76/99.) nastavljaju s pružanjem usluga turističkog pratitelja.

(2) Do donošenja propisa iz članka 39. stavka 1. ovoga Zakona stručni ispit za turističkog pratitelja polagat će se po dosadašnjim propisima.

Članak 75.

Ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za voditelja poslovnice i stručnog ispita za turističkog vodiča ustrojene rješenjem ministra na visokim učilištima sukladno Zakonu o turističkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 8/96., 19/96., 76/98. i 76/99.) i propisima donesenim na temelju toga Zakona nastavljaju s organizacijom i provođenjem stručnih ispita na temelju izdanih rješenja.

Članak 76.

Do stupanja na snagu Pravilnika iz članka 26. stavka 7. ovoga Zakona turističkom cjelinom (lokalitetom) smatra se područje županije, odnosno područje Grada Zagreba.

Članak 77.

Propise na osnovi ovlaštenja iz ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 78.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 79.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 77. ovoga Zakona, ostaju na snazi propisi koji su doneseni za izvršenje Zakona o turističkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 8/96., 19/96., 76/98. i 76/99.), osim u dijelu u kojem su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 80.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o turističkoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 8/96., 19/96., 76/98. i 76/99.) i odredbe članka 58. stavka 5. Zakona o Državnom inspektoratu (»Narodne novine«, br. 76/99., 96/03., 151/03., 160/04., 174/04., 33/05., 48/05., 129/05. i 140/05.) u dijelu koji se odnosi na provedbu inspeksijskog nadzora u području turističke djelatnosti.

Članak 81.

Ovaj Zakon stupa na snagu 15. rujna 2007., osim odredaba članka 22. stavka 2., članka 26. stavka 4. i članka 37. stavka 3. koji stupaju na snagu na dan prijama Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, broj 30/201, stupio na snagu 6. ožujka 2014. godine):

Članak 16.

U cijelom tekstu Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 68/07 i 88/10) riječi: „gospodarski inspektor“ u odgovarajućem broju i padežu zamjenjuju se riječima: „turistički inspektor“, u odgovarajućem broju i padežu.

U cijelom tekstu Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 68/07 i 88/10) riječi: „nadležna ispostava područne jedinice Državnog inspektorata“ u odgovarajućem broju i padežu zamjenjuju se riječima: „mjesno nadležna služba turističke inspekcije Ministarstva turizma“ u odgovarajućem broju i padežu.

Članak 17.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.